

Brněnský senior vychází
za finanční podpory
statutárního města Brna

B | R | N | O

ÚVAHA

Všude tam,
kde prošla
láska,
zůstaly její
božské
stopy.
Zůstala
a zůstane navždy
s námi
jako
noty.
Ta preludia,
Co zní mi
občas, jsou
variaci
na tu
dávnu
melodii,
asi andělé
ji tenkrát
rozhodili
jako lístky
z růže.

Marie Veselá

ÚVODEM K ROLI CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V ŽIVOTĚ SENIORŮ II. ČÁST

(I. část příspěvku vyšla v červnovém čísle BRNĚNSKÉHO SENIORA 2022, s. 1-2)

Autorka zařazuje důležité aktuální zamyšlení.

Žijeme v Evropě, cítíme se jako Evropané. Jsme členským státem Evropské unie (EU) a aliance NATO. Společně poslední roky řešíme pandemii koronavirové nákazy a její nově šířící mutace. Společně čelíme náhlým změnám: živelným pohromám, znečišťování životního prostředí, porušování lidských práv a svobod, sílící migraci, populačnímu růstu a dalším globálními problémům. Bohužel i nejhroššímu z nich, který seniorská generace ve svém životě už nikdy nechtěla znovu zažít: ohrožení míru, bezpečnosti a suverenity státu – války na Ukrajině, doprovázené největší migrační a energetickou krizí u nás, v Polsku a na

Slovensku. S úzkostí, nadějí a žádostí se obracíme na vedení EU a NATO, aby bylo sjednoceno řešení obrany hranic Schengenského prostoru a vyplácení sociální pomoci uprchlíkům. Jsme si vědomi, že dosud nejsme členy Eurozóny (nepřijali jsme Euro) a často se rozhoduje „o nás bez nás“. Přesto naší republice bylo již podruhé po 13 letech, k 1. červenci 2022, v Litomyšli předáno předsednictví v Radě EU. Do konce letošního roku znovu máme možnost rozhodovat o budoucnosti Evropy.

Naši čtenáři!

Je léto, doba dovolených, pobytu u moře, cestování do zajímavých turistických destinací, rekreačních pobytů, sportovního vyžití a volnočasových aktivit. Pokud jste neměli možnost číst I. část příspěvku, zopakujeme ve stručnosti, že šlo o odkaz našich předků,

kteří svou moudrostí daleko přešli dobu, ve které žili a přispěli tak k rozvoji národů nebo generací. Jednalo se o dva kněze, oblíbence panovníka a zpovědníky královny. Jednalo se o nositele symbolu vzdělanosti, mučedníky, kteří za své myšlenky, učení o pravdě, spravedlnosti a sociálnímu pořádku zaplatili životem – učence mistra Jana Husa a jednoho z patronů země české Jana Nepomuckého. Obě tyto významné osobnosti jsou zapsány v občanském a církevním kalendáři ve dnech státních svátků. V den jejich výročí celebruje vždy arcibiskup pražský, s projevem vystoupí premiér nebo zástupce parlamentu ČR a se slavnostním koncertem vystoupí známí umělci. Diváci vše mohou sledovat v přímém přenosu ČT1.

Dokončení na str. 2.

Dokončení ze str. 1.

Třetím významným státním svátkem je 5. 7. , den příchodu slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje na území Velkomoravské říše. Na Velehradě k poutníkům promluvil nově jmenovaný arcibiskup pražský, kardinál Jan Gebauer: „Ve jménu víry, lásky a naděje se Velehrad stal symbolem křesťanství, kultury, vzdělanosti a státnosti, místem sbližování a slitování.“

Nejvýznamnější osobností naší historie, křesťanských dějin v oblasti výchovy a vzdělávání, kterého svět nazývá „učitelem národů“, je:

A. Komenský (1592–1670).

Evangelický kněz zvolený biskupem Jednoty bratrské, humanista, osvícenec, filozof a velký vlastenec. Především však pedagog – učenec, pronásledovaný církevní inkvizicí a donucený k útěku za hranice. Pamatujeme na něj jako na našeho prvního emigranta. Ochranu nakonec našel u protestantských přátel na severu Evropy. Často cestoval a psal. Jeho životním krédem byl citát „Myslím, tedy jsem.“, který je spojován i s jeho vrstevníkem René Decartem (1596–1650). Jeho klíčová díla (Labyrint světa a ráj srdce, Orbis pictus) jsou součástí povinné studijní literatury na všech školách s pedagogickým zaměřením. Jeho hlavní myšlenky spočívaly v:

1. soustavném, trpělivém a citlivém přístupu k výchově dítěte, počínaje láskyplným „matčíným klínem“
2. jednotném působení školy a rodiny
3. „škole hrou“ s využitím názorných pomůcek, především obrázkového čtení
4. metodice výuky od jednoduchého ke složitějšímu, od známého k nepoznanému
5. filozofickém přístupu s využitím principů: obecného-zvláštního-jedinečného
6. důležitosti učení cizích jazyků
7. doplnění vzdělání výměnou zkušeností v cizině
8. provázání teorie s praxí
9. vyučování základů čtení, psaní, počítání se začleněním přestávek vyplněných tělocvikem a pobytem v přírodě.

V korelaci s novodobou historií, dějinami státnosti a rozvojem vzdělanosti je naší druhou nejvýznamnější osobností

T. G. Masaryk (1850–1937).

Narodil se v Hodoníně na Moravě. Byl to vysokoškolský pedagog, filozof, sociolog, politik, státník a první prezident Samostatného státu Čechů a Slováků,

poté Československa. Zároveň působil jako diplomat během svých pobytů v USA, ve Vídni a v Anglii. K prosazení svých cílů mu byl nápomocen sňatek s Charlottou, která pocházela z vysoce postavených kruhů. Především však za ním stála „armáda“ ČS legionářů a mravní podpora Sokola, řídicí se heslem: „Ve zdravém těle, zdravý duch.“

Masarykova snaha o zařazení vzdělávání mezi trvalé priority státu byla přerušena jak vývojem událostí v Evropě, nástupem fašismu v Německu, tak aktivitou občanů německé národnosti nebo řešením obrany Československa. V roce 1935 T. G. Masaryk ze zdravotních důvodů žádá o abdikaci na prezidentský úřad. Odchází s rodinou do Lán, kde v roce 1937 svůj čas dožil. Druhým prezidentem byl zvolen Masarykův spolupracovník Edvard Beneš (1935–1938, 1940–1945 – prezident v exilu, 1945–1948).

V rámci 100. výročí vzniku Československé republiky (2018) a 100. výročí založení druhé univerzity na Moravě, která se vrátila k původnímu názvu Masarykova univerzita v Brně – se potvrdila Masarykova podpora vzdělávání, sepětí s praxí, podpora vědecko-výzkumné a publikační činnosti. Masaryk dále podporoval spolupráci s evropskými univerzitami na základě sjednocení metodiky výuky cizích jazyků a umožnit posluchačům studijní pobyty v zahraničí nebo v poslední řadě umožnit dálkovým studiem zvyšovat odbornou kvalifikaci občanů z praxe. Tato vize se však za jeho života nenaplnila.

Po Jaltské konferenci a uspořádání střední Evropy se státy věnovaly odstranění dopadů II. světové války, zabezpečení míru, vzájemné pomoci a spolupráci. V oblastilidských práva svobod se postupně státy připojovaly svými podpisy k OSN a její Chartě. Bohužel jen formálně. Politické režimy zakotvily právo na vzdělávání, ale kdo nesouhlasil s vedoucí úlohou strany, měl zajištěno pouze základní a střední vzdělání. Pro mladé, nadané lidi zde byla jediná možnost: nastoupit do práce a pokusit se přihlásit k dálkovému studiu na univerzitě. Pokud jejich úspěch uznala cizina, byl jim zaručen postup v zaměstnání a možnost výjezdu do zahraničí. Kdo „vystoupil z řady“, byl vyslýchán a trestán.

Zásadní zlom přinesla až Sametová revoluce na sklonku roku 1989 odstoupením G. Husáka k 10. 12. 1989 a zvolení Václava Havla prezidentem Československa (poté ČR). Na sklonku 90. let

a začátku třetího tisíciletí se zakládá Asociace univerzit třetího věku pro občany starší 60. let a dlouho očekávané zakotvení celoživotního vzdělávání seniorů. Naplňuje se odkaz Komenského Masaryka a „lidí dobré vůle“.

Dovolte připomenout známé úsloví: „VZDĚLÁNÍ MÁ HOŘKÉ KOŘENY, ALE SLADKÉ PLODY“. Univerzita 3. věku umožňuje seniorům přístup k univerzitním zdrojům informací z různých oborů vědy, výzkumů a inovací. Studium navíc oživuje paměť a mysl k neustálé aktivitě. U3V nabízí krátkodobé semestrální víceleté kurzy vysokoškolské úrovně pro občany důchodového věku. Nejvýznamnější a nejvyhledávanější je Masarykova univerzita v Brně, která využívá kongresové sály (sídlo ombudsmana na Údolní v Brně), univerzitní kino Scala, vysokoškolské vědecké centrum na kampusu v Bohunicích a sály Moravského zemského muzea nebo univerzitní knihovny v Brně. Mimo jiné MUNI nabízí pro seniory i vzdělávací zájezdy. V Brně zajišťuje výuku U3V mimo MUNI dalších 6 VŠ – Mendelova univerzita, Univerzita obrany, VUT, JAMU, Veterinární fakulta a SENIOR akademie.

K motivaci zájmu o studium na Univerzitě 3. věku podle četnosti v dotazníkovém šetření se na 1.-3. místě umístilo zvyšování vědomostí, sociální kontakty se spolužáky, přednášejícími a mladými posluchači denního studia v korelaci se zkvalitněním mezigeneračních vztahů. Srdeční záležitostí a hrdostí jsou promoce za účasti akademických funkcionářů a zástupců rodin promovaných.

Závěrem přidávám k zamýšlení známou citaci filozofa L. A. Senecy: „Neměli bychom se starat o to, abychom dlouho žili, ale abychom žili plně“.

Brno, 16. 7. 2022

doc. PhDr. Jana Vrabcová, CSc.

VÍTE, ŽE

pouliční osvětlení bylo v Brně zavedeno v roce 1781? V centru města tehdy svítilo 277 lojových světel.

Jana Čipáková

SEKORA, Ondřej

* 25. 9. 1899 Brno

† 4. 7. 1967 Praha

**malíř, grafik, ilustrátor, novinář,
spisovatel**

Dvojici Ferda Mravenec - šikovný, nebojácný pracovitý chlapík, a jeho alter ego, Brouka Pytlíka, znají celé generace našich dětských čtenářů. Její autor se narodil v Králově Poli jako třetí ze šesti dětí odborného učitele Ondřeje Sekory, ten už byl po smrti své první manželky ženatý podruhé. Sám zemřel, když po něm pojmenovanému synkovi bylo necelých sedm let. Přestože rodina žila ve velmi skromných poměrech, umožnila matka Ondřejovi studia na gymnáziu, nejprve v Brně, od roku 1913 ve Vyškově, kam se rodina přestěhovala, aby byla blíž k příbuzným. Už na gymnáziu měl student Sekora spoustu zájmů. Sbíral motýly a brouky, sportoval, hodně četl, bavilo ho kreslení. Jeho vzorem byl Mikoláš Aleš. Do tajů výtvarného umění jej uváděl Vladimír Šindler. Ještě před maturitou byl mladý Sekora jako jednoletý dobrovolník odveden, našťastí jen do Vídně. Tam na něho silně zapůsobilo dílo Pietera Breughela a humoristické kresby Wilhelma Busche. V červnu 1919 složil Ondřej maturitu na Českém gymnáziu ve Vyškově a na radu svého strýce Františka, známého brněnského právníka, se přihlásil na Právnickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně. Nepovedená první státnice rozhodla o ukončení studií a také o Sekorově budoucí profesní dráze. Po několika příspěvcích rozpoznal tehdejší šéfredaktor Lidových novin Arnošt Heinrich čerstvý novinářský talent a přijal Ondřeje Sekoru jako sportovního referenta. Mladý žurnalista a kreslíř se tak stal kolegou takových osobností, jako byli Eduard Milén, Josef Čapek, Josef

Lada, Hugo Boettinger, i svých nadaných vrstevníků. Silná konkurence jej nutila k usilovné práci a jeho osobitý kreslířský rukopis, svižná a vtipná zkratka v textu i kresbě, mu brzy získaly čtenářskou přízeň. Heinrich jej dokonce dvakrát vyslal jako zpravodaje do Paříže (1923 a 1928). Smlouva ovšem byla tvrdá: Měsíčně kromě denních zpráv 3 osmistránkové sportovní cykly, 12 kreslených vtipů, 2 kreslené cykly pro Dětský koutek, 1 obrázkový seriál pro nedělní přílohu. Sekora pilně a výtečně referoval, stýkal se s českou uměleckou v Paříži usazenou komunitou a zdolával jazykovou bariéru. V brněnské éře Lidových novin se Ondřej Sekora poprvé oženil, (manželství po roce skončilo rozvodem). V životě i žurnalistické kresbě se pak intenzivně věje sportu. Do Brna přivedl jako novinku ragby, které ho okouzlo v Paříži. V roce 1926 přeložil do češtiny ragbyová pravidla a stal se trenérem prvních mužstev, Moravské Slávie v Pisárkách a AFK Žižka Brno. Zakládá a rediguje časopis Sport. Spolu s Eduardem Valentou píše a ilustruje svou první knížku pro děti, Voříškova dobrodružství.

V roce 1928 se redakce „Lidovek“ stěhuje do Prahy. Sekora, do té doby vynikající autodidakt, cítil povinnost vzdělání si doplnit. Navštěvuje jako hospitant všeobecnou školu pro kreslení a malbu (prof. A. Hofbauer). V listopadu 1930 se Ondřej Sekora podruhé oženil, v říjnu 1931 se narodil syn Ondřej. V lednu 1933 se pak na stránkách Lidových novin narodil Ferda Mravenec jako postava kresleného seriálu, v roce 1935 k němu přibyl Brouk Pytlík. Zkušenosti s prací pro děti měl Sekora už z práce pro Dětský koutek, který v Lidových novinách vycházel od roku 1922. Svého hmyzího hrdinu s puntíkováným šátečkem a těžkým zadečkem obdařil vlastnostmi, které tehdy oceňovali dětská čtenáři. Byl to činorodý všeuměl, nebojácný sportovec se smyslem pro fair play i legraci. Autor do něj bezpochyby promítl i své osobní klukovské vlastnosti. Kladné i záporné lidské vlastnosti pak měly i další postavky z hmyzí říše, jak do jeho příběhů přibývaly. Mezitím se Ondřej Sekora stal velmi oblíbeným autorem svěží, vtipných i satiricky ostrých kreseb i textů. Nevznikaly lehce, jejich publikování vždy předcházela tvrdá práce. Díky výborné jazykové výbavě doprovázel čtenáře Lidových novin i na zahraniční

zájezdy, které pro ně redakce pořádala. Sekora ovšem ani neuměl marnit čas, vyznačoval se až hektickou činorodostí. Miloval přírodu i děti, ke svým láskám přidal i hudbu. V roce 1934 se svými pracemi zúčastnil Mezinárodní výstavy karikatury a humoru v pražském Mánesu. V předválečném období nakreslil jako přesvědčený antimilitarista řadu politických protifašistických kreseb. Do let 1935–1939 se datují první knižní vydání dobrodružství Ferdy Mravence.

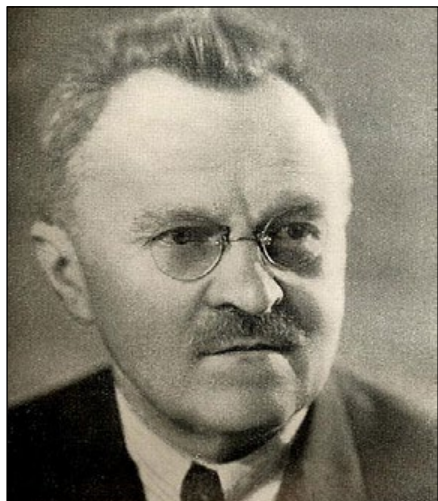
Rok 1941 přinesl osudový zvrat, dne 30. března dostává Ondřej Sekora výpověď z Lidových novin z rasových důvodů. Jeho manželka Ludmila (roz. Roubíčková) byla židovského původu. Sekoru vyškrtli i z Národního svazu novinářů. Uchyluje se k tvorbě pastelů a olejů (první série pastelů vznikla už v roce 1930). Jako manžel neárijky je v letech 1944–1945 internován v pracovních táborech Kleinstein (dnes Polsko) a Osterode v Německu. I tam kreslí a píše, se spolupřevně Oldřichem Novým hraje maňáskové divadlo. Rodina se ovšem octla bez prostředků. Nad vodou ji držel Sekorův „dvorní“ nakladatel Josef Hokr. Ten vyplácel Sekorovým zálohy na nejistá budoucí vydání dosud vyšlých knížek.

Po válce nastupuje Ondřej Sekora jako redaktor do deníku Práce, současně připravuje časopis Dikobraz (prvních 15 čísel jako šéfredaktor), v roce 1949 spoluzakládá Státní nakladatelství dětské knihy (dnes Albatros), kde vede knihnici pro předškolní věk, stojí u prvních pokusů televizního vysílání pro děti, neoficiálně opět hraje maňáskové divadlo, po celé republice pořádá besedy s dětmi. V práci nezná neděle ani dovolenou, maluje a kreslí i na zahraničních pobytech. V roce 1950 se stává laureátem Ceny hlavního města Prahy. O dva roky později opouští nakladatelství a nastupuje tzv. svobodné povolání, které ovšem představuje ještě větší pracovní vypětí. Sekora kreslí pro Host do domu, Lidové noviny, dětské časopisy Mateřídouška, Ohníček, Pionýr, připravuje další vydání svých knížek, píše nové, ilustruje pro jiné autory. Objevují se nemoci, s nimiž svádí statečný boj. Záchvatem mrtvice v roce 1964 končí jeho aktivní činnost. Ondřej Sekora zemřel o tři roky později, v necelých osmašedesáti letech.

Zůstalo po něm 25 knížek pro děti. Po Voříškových dobrodružstvích jmenujme
Pokračování na str. 4.

Dokončení ze str. 3.

alespoň některé: Ferda Mravenec, Ferda v cizích službách, Ferda v mraveništi, Trampoty brouka Pytlíka, Ferdův slabikář, Kuře Napipi a jeho přátelé, Ferda cvičí v mraveništi, Kousky mládence Ferdy Mravence, Čmelák Aninka, Knížka Ferdy Mravence, Pošta v ZOO. Na čtyři desítky titulů ilustroval pro jiné autory:

NINGER, František

* 31. 8. 1886 Doksany u Roudnice

† 31. 5. 1966 Praha

zakladatel moravské otolaryngologické školy

Malý František se narodil do věřící evangelické českobratrské rodiny s bohatými kulturními zájmy. Odtud také pramenily jeho osobní záliby ve filozofii, literatuře, hudbě, výtvarném umění, které provázely celý jeho život. Otec – chemik v cukrovarnickém průmyslu – na synka navíc přenesl lásku k turistice a cestování. Vzhledem k profesi Ningera staršího se rodina často stěhovala, a tak František začal chodit do školy Dobrovicích, na gymnázium v Mladé Boleslavi a maturoval roku 1904 v Domažlicích. Už na gymnáziu psal básně pod pseudonymem Milíč Sněžný (z latinského ningere-sněžiti). Po maturitě byl přijat na Lékařskou fakultu Univerzity Karlovy. Brzy se začal hlouběji zajímat o otolaryngologii. To předznamenalo jeho budoucí profesní dráhu. Současně navštěvoval přednášky T. G. Masaryka, F. Drtiny a F. Čády na filozofické fakultě. Studia ukončil s výtečným prospěchem a hned po promoci v roce 1912 nastoupil jako externí lékař na České klinice ušní, nosní a krční v Praze. Šéf kliniky prof.

MUDr. Otakar Kutvirt se stal Ningerovým vzorem i jako organizátor vědecké práce, zakladatel Otolaryngologické společnosti a časopisu Otolaryngologia

Těsnohlídek: Zlaté dni; Plachta: Pučálkovic Amina, Vančura: Kubula a Kuba Kubikula; Karafiát: Broučci; Němec: Soudničky; Čtvrtek: Kolotoč v Africe; Malík: Míček Fliček a další.

Z jeho rozsáhlého díla připravily samostatné výstavy Brno (1962, 2000), Praha (1965, 1975, 1999-2000), Ostrava (1966), Karviná (1976), Liberec (1992) a Vyškov (2000).

Slavica. Doktor Ninger se po dvou letech stal na klinice asistentem, v roce 1919 se habilitoval a o rok později jej prof. Kutvirt vyzval, aby v Brně vybudoval otolaryngologickou kliniku (ORL) a vytvořil na Moravě síť ORL ústavů v nemocnicích. Od 21. 8. 1920 mimořádný a od 1. 9. 1920 přednosta nové ORL kliniky Zemské nemocnice v Brně měl před sebou nesmírně těžký úkol. Na celé Moravě do té doby samostatné ušní a krční oddělení vůbec nebylo, působili zde pouze dva otolaryngologové jako ambulantní lékaři v Brně. Pro kliniku chyběly prostory, nástroje, lůžka, vybavení operačního sálu, zkrátka téměř vše potřebné. Léčbu i zákroky prováděli lékaři jiných specializací, kteří se obávali konkurence. Prof. Ninger neúnavně a trpělivě pracoval a překonával překážky. Rozvíjející se klinická výuka a výchova lékařů mu pomohla zřizovat primariáty také na okresech. Za dobu jeho působení bylo zřízeno 24 primariátů, řada poliklinických oddělení, Ningerovi žáci odcházeli na primariáty do Čech a na Slovensko, pět jeho žáků se stalo univerzitními profesory.

Hned od počátku svého působení rozvíjel Prof. Ninger spolupráci se zahraničními kolegy a pracovišti (Štrasburk, Nancy, Vratislav, Halle, Lovaň). V roce 1922 se zúčastnil světového kongresu otolaryngologů v Paříži, byl činný v mezinárodní společnosti Collegium otolaryngologicum amititae sacrum, zúčastnil se sjezdů v Londýně, ve Frankfurtu, spolupracoval s polskými vědci. Jemu i jeho pracovišti se dostalo mezinárodního uznání. Neméně úspěšný byl František Ninger i na domácí půdě. V roce 1927 byl jmenován řádným profesorem Masarykovy univerzity v Brně, v letech 1929–1930 byl zvolen děkanem Lékařské fakulty. V roce 1946 dostal nabídku z Prahy, ale zůstal věrný Brnu. Na ORL klinice založil foniatrickoaudiologické oddělení a klinika se jako první v republice věnovala chirurgickému léčení nedoslýchavosti. V roce 1956 dosáhl prof. Ninger hodnosti doktora

Ondřej Sekora získal Cenu na EXPO '58 v Bruselu za knihu Uprchlík na Ptačím stromě, v roce 1964 byl jmenován Zasloužilým umělcem, v roce 1966 dostal Cenu Marie Majerové za literaturu. Největším oceněním jeho práce je ale permanentní zájem čtenářů o jeho tvorbu.

Jana Čipáková

lékařských věd. Intenzivní odbornou, pedagogickou i organizační práci přerušila okupace. Prof. Ninger byl koncem roku 1942 přinucen odejít z fakulty, těžce na něj dolehlo úmrtí manželky. Jako přesvědčený český bratr čerpal sílu z myšlenek Jana Husa a J. A. Komenského. Dílo učitele národů studoval s přesvědčením, že je stále aktuální. Přednášel o něm, stal se předsedou Muzejního spolku Bible Kralické. Za okupace neuskutečněné oslavy 350. výročí narození Komenského nahradila z jeho iniciativy úspěšná připomínka 300. výročí vydání Kšaftu umírající matky Jednoty bratrské (1950), na níž se z jeho podnětu podílely Uh. Brod, Nivnice, Komňa a Luhačovice. K lázeňskému městu měl prof. Ninger zvlášť silný osobní vztah. Do Luhačovic jezdil každý rok na dovolenou, hlavní však byl jeho odborný zájem o léčebné účinky tamních minerálních vod. Rozpracoval metodiku inhalační léčby, zavedl zde sezónní stáže lékařů a asistentů své kliniky, pod jeho patronátem se z lázní stala škola pro inhalační léčbu chronických onemocnění horních cest dýchacích. Jako akcionář společnosti prosadil nákladnou asanaci a úpravu jímání luhačovických minerálních vod. Byl také poradcem Zemského národního výboru pro lázně v zemi Moravskoslezské. V roce 1967 byla Františku Ningerovi v Luhačovicích odhalena pamětní deska a bylo po něm pojmenováno lázeňské inhalatorium. O třicet let později se zde konala první odborná konference, nazvaná po něm.

Vedle téměř desítky skript a učebnic publikoval prof. Ninger během své dlouholeté odborné práce 114 vědeckých prací časopisecky. Doslova renesanční rozsah jeho zájmů doplnila aktivní aviatika a fotografování, ve kterém dosáhl téměř profesionální úrovně. Skutečnou osobností byl prof. Ninger i pro své mravní postoje. Vynikal pracovitostí, smyslem pro spravedlnost, obětavým vztahem k pacientům, odhodláním pomáhat – například za okupace rodinám vězňů a popravených profesorů.

V roce 1958 odešel prof. Ninger do penze, jeho činorodost mu však nedovolila zahálet. Docházel na kliniku, byl místopředsedou české otolaryngologické společnosti, ve svých 80 letech řídil jubilejní schůzi Muzejního spolku v Kralicích. Dva dny před svou smrtí vystupoval na celostátním sjezdu lékařů ORL v Plzni. Cestou zpět, na návštěvě u sestry v Praze, náhle zemřel.

Jeho morální krédo vystihuje výrok z úvodní přednášky pro studující medicíny: „Láska k pravdě musí být samozřejmou vlastností lékaře a vědce.“

prof. MUDr. František Ninger, otec moravské laryngologie, má pamětní desku ve vstupní hale Fakultní nemocnice u sv. Anny na Pekařské ulici v Brně.

Jana Čipáková

PÉČE O OBČANY JE PRIORITY

Za předchozí čtyři roky volebního období se toho v Brně moc neudělalo a hodně peněz se zbytečně vyplývalo. Zásadní projekty, jako dokončení Janáčkova kulturního centra nebo rozhodnutí o stavbě nové multifunkční haly, zůstaly beze změn. Hrozí také, že město Brno ztratí kontrolu nad zdravotní péčí

v Nemocnici Milosrdných bratří z důvodu špatné komunikace vedení města s řádem Milosrdných bratří, který je významným majitelem nemocnice. Budeme usilovat o znovuoživení jednání vrátit již zpracované dohody z roku 2018 na stůl a zahájit zásadní modernizaci tohoto významného zdravotnického zařízení.

Do nového volebního období jdeme s cílem podpořit rozjezd hlavně družstevního bydlení. Aby obrovské zisky z prodeje bytů ve městě Brně nekončily v kapsách developerů. Protože jimi postavené drahé byty si není schopen koupit běžný Brňan a byty kupují solventní lidé jako komoditu na zhodnocení vlastních financí, protože na účtech jim peníze ztrácí hodnotu. Toto není cesta k vyřešení bydlení běžného občana Brna. Družstevní bydlení je desítkami let prověřená cesta, kterou chceme jít. Další věc, kterou chceme změnit, je Návrh nového územního plánu, který mimo jiné nedostatky

nechrání dostatečně zeleň ve městě. Kdyby se v této podobě schválil, mohlo by se stavět dokonce i v zelených vnitroblohových bytových domů, které doteď mohly sloužit jenom k rekreaci obyvatel. Mezi naše priority patří spolupráce se seniory a jejich organizacemi. Proto chceme konečně vybudovat v centru města Společenské centrum pro seniory, ve kterém jim bude poskytován veškerý servis, tzn. poradenství v bytové problematice, sociální, sdružování informací o volnočasových aktivitách a činnostech všech brněnských seniorských spolků. Součástí centra bude přednáškový sál, počítačové centrum i několik kluboven, aby se zde mohly jednotlivé kluby seniorů scházet. Jsem si vědoma, že vlivem různých okolností jdeme do nelehkých měsíců možná i let. Právě proto péče o brněnské občany a pomoc v nelehkých časech by měla být prioritou budoucího vedení města.

Ing. Karin Karasová, hnutí ANO2011

PTÁME SE KANDIDÁTA NA PRIMÁTORA JIŘÍHO OLIVY:

Jste za sociální demokracii náměstek primátorky pro bydlení, jak je to s byty pro seniory?

Výrazně zvyšujeme počet městských bytů pro seniory za zvýhodněné nájemné (průměrně cca 80 Kč/m²) s možností pečovatelské služby. I když jsme nedávno dokončili přes stovku takovýchto nových bytů (na ulicích Vojtova, Cejl, Pod Nemocnicí) a právě probíhá výstavba nového domu na Bedřichovické, připravuje se ještě masivnější výstavba dalších bytových domů pro seniory. Největší z nich,

jehož kapacita bude 83 bytů, se bude nacházet v Holáskách a už má územní rozhodnutí. Druhý největší projekt tohoto typu v Bystrci pro 67 takových bytů je ve fázi projektování dokumentace pro územní rozhodnutí. Ještě bych rád dodal, že kromě seniorů jsou další hlavní cílovou skupinou mladé rodiny. Ty rovněž v dnešní době v mnoha případech potřebují pomoc města s dostupným bydlením a pro ně máme připravené projekty startovacích bytů a družstevního bydlení.

Pokračování na str. 6.

Dokončení ze str. 5.

Volební heslo sociální demokracie je „Když stát selhává, město pomáhá“. Co tím přesně myslíte?

Všechno zdražuje. Třeba Babišovo potravinové impérium: i když vlastní celý výrobní řetězec od hnojiv a polí, přes kombajny a pekárny, tak brutálně zdražuje. Když pravicová konzervativní vláda ČR v podstatě rezignovala na pomoc lidem při propadu jejich životní úrovně, tak alespoň my v Brně chceme bojovat proti chudobě v oblastech, které může město ovlivnit. Zkrátka chceme, aby platilo, že když stát selhává, město pomáhá. Na rozdíl od odstrašujícího příkladu ČEZu (ze 70 % vlastněn státem), který ztrojnásobil zisk a vyplatil rekordní dividendy, tak my v Brně preferujeme,

aby v této složité době Brněnské vodárny (z 51 % vlastněné městem) přestaly rozdělovat zisk akcionářům, Dopravní podnik města Brna (stoprocentně vlastněný městem) nezdražil jízdné a aby se Brněnské teplárny (stoprocentně vlastněné městem) zbavily závislosti na cenách plynu. V obecních bytech nechceme zdražovat nájemné. Naší prioritou je solidarita a sociální spravedlnost. Koneckonců na těchto základech je sociální demokracie postavena.

Do komunálních voleb v Brně jdete s názvem: ČSSD Vaši starostové. Proč? Naším názvem ČSSD Vaši starostové zdůrazňujeme, že na předních místech naší kandidátky jsou zkušení a úspěšní starostové, kteří vedou brněnské městské části již několik volebních období.

Ačkoliv v posledních komunálních volbách získala sociální demokracie v Brně necelých sedm procent, naši starostové získávali ve svých městských částech přes dvacet a v některých případech i přes třicet procent. Takto spravujeme třetinu Brna a troufnu si říct, že velmi dobře. Všichni naši starostové se rozhodli jít do voleb i na brněnský magistrát, protože jsme přesvědčeni, že tato cesta odspoda je tou jedinou možnou, kterou se musí ČSSD vydat. Díky dobré práci starostů a na základě jejich zkušeností chceme pro sociální demokracii získat zpět důvěru lidí a udělat z ČSSD zase nejsilnější stranu na levé části politického spektra.

*Děkuji za rozhovor.
Mgr. Alena Kudličková*

SENIORŮM JE POTŘEBA HLAVNĚ ÚCTA

Milí senioři,

hned na úvod bych vám chtěl hlavně poděkovat za to, v jakém městě nyní žijeme. Právě vy, naši rodiče a prarodiče, jste celý život pro Brno pracovali a vybudovali z něj skvělé město, které všichni milujeme. Proto zajištění důstojného a spokojeného života je něco, co považuji za samozřejmost. Poslední čtyři roky jsme pracovali na tom, abychom vám zajistili důstojné stáří. Rád bych vám krátce představil ty nejzásadnější projekty.

Spustili jsme službu SENIORBUS.

Ta pomáhá převážet seniory například k lékaři, na úřad, ke známým nebo na nákup. Původně jsme začínali se dvěma vozy, postupně jsme rozšířili vozový park na šest aut. Celkově jsme obsloužili už 60 tisíc cestujících a zájem stále roste. Abychom pokryli tak obrovský zájem, především v dopoledních hodinách chceme tuto službu rozšířit.

Modernizujeme zdravotní střediska. Město musí zajistit kvalitní péči hlavně pro ty, kteří se o sebe nedokážou postarat. V úrazové nemocnici jsme vybudovali moderní urologický sál s vyšetřovnou a celou budovu jsme kompletně zateplili. Rovněž se rekonstrukce dotkla polikliniky na Lesné. Interiér polikliniky přestavíme v další etapě. V následujících čtyřech letech bychom chtěli vybudovat sociálně-zdravotní komplex Červený kopec se 150 lůžky. Do 20 let bude každý třetí Brňan v seniorském věku, proto potřebujeme novou nemocnici. Našli jsme lokalitu v Komárově poblíž dálnice. Díky nové nemocnici se postaráme o všechny.

Odstraňujeme bariéry. Vytvořili jsme Poradní sbor pro bezbariérové Brno, který řeší stovky podnětů, které nám zasílají občané. Díky práci sboru jsme zpřístupnili bezbariérové byty a zastávky MHD nebo vytvářeli bezbariérové přechody. Potřebujeme tyto služby nadále rozšiřovat, aby každý senior mohl jít v klidu a bezpečně nakoupit, navštívit rodinu a přátele nebo si pohodlně vyjet mimo Brno.

Osvobodili jsme vás od poplatku za svoz odpadu. Senioři totiž neprodukují tolik odpadu, jako lidé v produktivním věku. Každý senior tak ušetřil za celková období 1500 korun. Abychom vám v těžké době více ulevili, plánujeme vytvořit nový systém. Díky němu zajistíme cenově dostupné obědy, pečovatelky, včasný přechod

do bezbariérového bytu či domova pro seniory. Navrhujeme, aby všichni starobní důchodci měli v Brně MHD zdarma. Podporujeme aktivní životní styl ve všech věkových kategoriích, proto také finančně podpoříme různé aktivity klubů seniorů – výlety, kulturní a společenské akce či plavání.

V Bohunicích jsme postavili dům pro mezigenerační soužití. V budově vznikla školka, komunitní centrum a bydlení pro seniory. Zvýšili jsme tak počet dostupného bydlení pro seniory a osoby se sníženou pohyblivostí a propojujeme generace. Děti se tak učí pokoře ke starší generaci a naopak senioři zůstávají aktivní. Taková mezigenerační centra chceme zajistit v dalších městských částech, nejen v Bohunicích. Abyste se mohli s přáteli scházet v příjemném prostředí, chceme vybudovat komunitní centrum s tančírnou a kavárnou pro seniory v centru města.

Závěrem bych vám chtěl popřát hlavně hodně zdraví a spokojenosti.

S úctou

*Petr Hladík, 1. náměstek primátorky
města Brna za KDU ČSL*

V BRNĚ SE STÁRNE AKTIVNĚ, A PROTO POMALEJI

Kdysi mě zaujal – podle mého mínění výstižný – bonmot, že stáří má horší pověst, než jaké opravdu je. Ano, stáří, stejně jako všechny etapy lidského života, je občas zajímavé, občas krásné a občas také nesnadné. A je spravedlivé, že většina z nás si ho na vlastní kůži vyzkouší. Proto seniorům jako jejich vnučka i jako primátorka

velkého města vždy ráda a pozorně naslouchám.

Jsem přesvědčena, že Brno svým dříve narozeným obyvatelům poskytuje stále více příležitostí věnovat se zálibám, vzdělávat se, setkávat se s vrstevníky, ale i mladými lidmi a nezůstávat osamoceni. Každoročně si tento dojem potvrzují například při vyřazování absolventů Senior akademie. Letos v březnu už jsme slavnostně ukončili 16. ročník tohoto studijního projektu Městské policie Brno, který má formu Univerzity třetího věku. Nepochybuji o tom, že s vitálními seniory se opět setkám také při mnoha akcích, jež pro ně připravuje magistrátní odbor zdraví. Za všechny zmíním tradiční Brněnské dny pro seniory v září a říjnu, kde přes 30 brněnských organizací nabídne přednášky, koncerty, kurzy trénování paměti, tvořivé dílny a různá pohybová cvičení, do kterých se občas budou moci zapojit i vnučata.

Poněkud citlivější záležitostí pak nejen pro seniory může být bydlení. Vnímáme, že v této oblasti jsou zranitelní, především kvůli zdravotním a finančním možnostem. Proto občanům ve věku nad 60 let, kteří jsou soběstační, nabízíme sdílené bydlení na Zámečnické a nově i na Moravském náměstí. Byty a bytové domy určené seniorům také rekonstruujeme a nově stavíme. Letos by měly být dokončeny např. na Bratislavské, Vranovské či Bedřichovické. Výstavba se plánuje v Holáskách, na Vejrostově či v Kníničkách.

Věřím, že vše, co jsem zde zmínila – a ještě mnoho se toho nevešlo – svědčí o tom, že Brno si seniorů váží a snaží se jim vytvářet co nejlepší podmínky k aktivnímu, spokojenému a dlouhému životu.

*Markéta Vaňková,
primátorka města Brna*

MILOSTIVÉ LÉTO II

Stejně jako v loňském roce, i letos je možné využít akce nazvané „Milostivé léto“, která bude trvat od 1. září do 30. listopadu 2022. Platbu je nezbytné provést v daném časovém rozmezí, jedinou výjimkou je situace, kdy exekutor neodpoví ve stanoveném termínu. Díky Milostivému létu je tak možné se zbavit příslušenství dluhů vůči veřejným institucím či státním firmám a znatelně snížit částku, kterou je potřeba zaplatit. Při využití této možnosti bude možné v uvedené době zaplatit pouze původní dlužnou částku (jistinu) zvýšenou o částku ve výši 1 815 Kč na náhradu nákladů exekutorovi. Dojde tak k odpuštění všech úroků, penále a dalších poplatků.

Dluh může být odpuštěn:

- fyzické osobě, která není v insolvenčním řízení a jejíž exekuce je vedena soudním exekutorem.

Milostivé léto se vztahuje na exekuce zahájené před 28. říjnem 2021 kvůli dluhům u...

- Státu, samospráv, měst, úřadů
- Státních fondů a příspěvkových organizací, veřejných škol
- Městských, státních a polostátních firem (např. ČEZ, České dráhy či dopravní podniky)
- Zdravotních pojišťoven, státních nemocnic
- Českého rozhlasu či České televize

Jak máte postupovat?

- Doporučeným dopisem nebo datovou schránkou sdělte exekutorovi, že Milostivého léta II využijete. Pokud neznáte stávající výši dluhu, můžete jej zároveň požádat o tuto informaci.
- Do 30. listopadu 2022 doplaťte svůj původní dluh zvýšený o částku 1 815 Kč na účet exekutora. Do poznámky uveďte např. „Úhrada jistiny – Milostivé léto, Jméno Příjmení“.
- Pro jistotu informujte exekutora o zaplacení Vašeho dluhu ještě jinými prostředky.
- Exekutor následně vydá rozhodnutí, kterým potvrdí splacení Vašich dluhů.

Co když exekutor nekomunikuje?

- Když požádáte exekutora o sdělení výše zbývajících dluhu do 15. listopadu 2022 a on do 15 dnů neodpoví, tak se lhůta k úhradě dluhu prodlužuje o počet dnů, o který soudní exekutor lhůtu 15 dnů překročil, a neskončí dříve než 5 dnů ode dne, kdy jste odpověď obdrželi.

Příklad: Pan Malý informoval exekutora o svém záměru využít Milostivé léto a poprosil o údaj o výši dluhu. Exekutorovi byl dopis doručen dne 13. listopadu a panu Malému odpověděl až 30. listopadu. Odpovědět trvalo 17 dnů. Pan Malý má však čas zaplatit svůj dluh do 5. prosince, protože exekutorovi trvalo dlouho, než odpověděl.

- Když exekutor vůbec neodpoví: je možné podat podnět či stížnost u Exekutorské komory České republiky.

Pokračování na str. 8.

Dokončení ze str. 7.

Exekuce jen na příslušenství?

Exekuce vedené jen pro vymožení příslušenství dluhu se budou od 1. září 2022 považovat za uhrazené, a to i bez požádání.

Info: Do milostivého léta se nejspíše dobrovolně zapojí i některé banky – Moneta Money Bank, Komerční banka, Česká spořitelna či ČSOB. Na detaily je potřeba se zeptat u konkrétní banky, podmínky výše uvedené se na toto vztahovat nebudou.

Autor projektu Milostivého léta uvedl: „Jsem rád, že se podařilo prosadit opakování Milostivého léta, které pomohlo desetitisícům lidí navrátit se do běžného života. Mnoho dlužníků se na tuto akci nestihlo připravit i z důvodu dramatického nárůstu cen energií, případně čelili obstrukcím ze strany některých exekutorů. Proto je třeba ji zopakovat. Důležité je zdůraznit, že Milostivé léto bude poslední šancí k ukončení exekucí na dluhých vůči státu. Je zde i velký prostor pro solidaritu v rámci rodin i v oblasti dluhového poradenství, kdy bude možné zodpovědným dlužníkům pomoci z dluhových pastí. Zároveň upozorňujeme, že pokud dlužníci zaplatí větší část ze své exekuce již nyní, nejsou ještě součástí Milostivého léta. Je důležité ještě připomenout, že Milostivé léto se uskuteční až od 1. září a bude trvat do 30. listopadu,“ řekl Marek Výborný (KDU-ČSL).

Termíny setkání v přírodě, restaurace Na střeláku:

Srpen – 25. 8. 2022 - od 14.00 hodin

Září – 22. 9. 2022 - od 14.00 hodin

Vzhledem k úpravě cen všeho jsme nuceni i my vstupné zvýšit na 70 Kč.

Vycházky v srpnu, září a říjnu 2022

15. 8. 2022 - Štefánikova čtvrt, autobus č. 57, vycházka z Útěchova lesem do Vranova a zpět odjezd 8.52
22. 8. 2022 - Stará osada, autobus č. 55, směr Mariánské údolí a zpět odjezd 9.10
29. 8. 2022 - Mendlovo nám. trol.č.37, zast. Jírovceva, vycházka lesem, dub Troják, dále ke staré dálnici odjezd 8.57

5. 9. 2022 - Mendlovo nám. trol. č. 25 směr Osová, výstup zast. Kluchova, serpentiny, směr Pisárky odjezd 8.57
12. 9. 2022 - Přístaviště, tram.č. 10 a 3 - vycházka směr Sokolské koupaliště, zpět lodí do přístaviště odchod 9.00
19. 9. 2022 - Štefánikova čtvrt, aut.č. 57 směr Útěchov, výstup rozcestí, vycházka do Ořešína odjezd 8.59
26. 9. 2022 - Komín, konečná zastávka trolejbusu č.36, vycházka směr Medlánky, letiště na aut.č. 41, odjezd z ul. Brandlova odchod 9.00

3.10. 2022 - Kr. Pole nádraží, aut. č. 43 směr Soběšice, zast. Högrova, směr LDN Kociánka, odbočit k hospodě U Antoníčka, Diviš. čtvrt odjezd 8.52
10. 10. 2022 - Stará osada, autobus č. 55 směr Mariánské údolí a zpět odjezd 8.50
17. 10. 2022 - Zastávka Svratecká, tram. č. 10 a 3 kolem řeky do Pisárek odchod 9.00
24. 10. 2022 - Juliánov, konečná tramvaje č. 9, vycházka na Bílou horu a zpět odchod 9.00
31. 10. 2022 - Obřanský most, kon. tram.č. 4, vycházka kolem Svitavy do Bílovic odchod 9.00

Odjezdy MHD jsou pouze orientační vzhledem k častým změnám jízdních řádů DPMB.

PRÁVNÍ PORADNA II. POLOLETÍ 2022

pouze pro členy Svazu důchodců, Běhounská 17 • Opět vždy v úterý od 9.00 do 13.00 hodin.

6. a 20. září, 11. a 25. říjen, 8. a 22. listopad, 6. prosinec

Brněnský senior - Senioři ČR, z.s., MěO Brno, IČO 69706824

Adresa vydavatele: Běhounská 17, 602 00 Brno • Tel.: 545 575 257, mail: svaz.duchodcu.brno@seznam.cz, webové stránky: www.duchodcibrno.cz • Editorka: Mgr. Jana Čipáková, další členové redakční rady: Libuše Gottwaldová, Mgr. Alena Kudličková, Ing. Milena Leichmannová, PhDr. Jana Vrabcová, František Borovec • Redakční uzávěrka 25. 7., vyšlo 11. 8. 2022 • Uzávěrka dalšího čísla 25. 8. 2022
Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk a sazba: Protis, spol. s r. o., Podolí 115; e-mail: info@protis.cz, www.protis.cz

